

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет географічний
Кафедра ґрунтознавства і географії ґрунтів

Затверджено

На засіданні кафедри ґрунтознавства і географії
ґрунтів
факультету географічного
Львівського національного університету імені
Івана Франка
(протокол № 01 від 31.08.2023р.)

Завідувач кафедри

Зіновій ПАНЬКІВ

Сyllabus of the teaching discipline
«НОРМАТИВНА ГРОШОВА ОЦІНКА ЗЕМЕЛЬ»,
that is taught within the framework of
OPP «Грунтознавство та експертна оцінка земель»
first (bachelor's) level of higher education for students
of specialty 103 – Sciences about Land

Львів 2023 р.

Назва курсу	Нормативна грошова оцінка земель
Адреса викладання курсу	Львів, вул. Дорошенка, 41
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Географічний факультет Кафедра ґрунтознавства і географії ґрунтів
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	10 Природничі науки 103 Науки про Землю
Викладачі курсу	Паньків Зіновій Павлович - доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри ґрунтознавства і географії ґрунтів
Контактна інформація викладачів	Zinoviy.Pankiv@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Консультації відбуваються в день проведення лекцій і практичних занять за адресою: вул. Дорошенка, 41, кім. 104. Також можливі он-лайн консультації через Microsoft Teams, або електронну адресу. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або телефонувати.
Сторінка курсу	https://geography.lnu.edu.ua/academics/bachelor/earth-science-geography/sylabusy-zopp-2023-r-gruntoznavstvo-i-ekspertna-otsinka-zemel-bakalavry
Інформація про курс	Навчальний курс «Нормативна грошова оцінка земель» є нормативною дисципліною з циклу професійної та практичної підготовки зі спеціальності 103 «Науки про Землю» для освітньої програми «Грунтознавство та експертна оцінка земель», яка викладається у 7 семестрі в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс розроблено таким чином, щоб студенти отримали теоретичні і практичні знання про нормативну грошову оцінку земельних ділянок різного цільового призначення як складову частину земельно-оціночного процесу. Студенти отримають знання про теоретико-методологічні основи оцінки земель, історичні етапи земельно-оціночных робіт в Україні, принципи та завдання, які вирішуються на основі врахування результатів оцінки земель. Також студенти ознайомляться з законодавством у галузі оцінки земель та методиками нормативної грошової оцінка земель різного цільового призначення, а запропоновані практичні заняття дозволять набути практичних навиків проведення нормативної грошової оцінки земель та використання ГІС-методів у проведенні оцінки. Результати нормативної грошової оцінки земельних ділянок є основою визначення розміру земельного податку, орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності, державного мита у разі міни, спадкування, дарування тощо.
Мета та цілі курсу	<i>Метою курсу «Нормативна грошова оцінка земель» є - ознайомлення студентів із місцем земельних ресурсів у структурі природно-ресурсного потенціалу України, вивчення теоретичних і методологічних положень оцінки земель, історичних етапів проведення земельно-оціночных робіт в Україні та світі, положень та класифікаційних одиниць природно-сільськогосподарського районування України, законодавства, що регламентує проведення оціночных робіт; методики нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського та несільськогосподарського призначення, населених пунктів, структури підготовки та перепідготовки фахівців оціночної діяльності в Україні використання ГІС-методів при проведенні земельно-оціночных робіт.</i> Основним завдання вивчення дисципліни є: - набути теоретичні знання про завдання, принципи та механізми проведення оцінки земель в Україні;

	- вивчити структуру природно-ресурсного потенціалу та місце у ній земельних ресурсів; - ознайомитися із нормативно-правовими актами, що регламентують проведення земельно-оціночних робіт; - вивчити чинні методики оцінки земель в Україні та встановити існуючі протиріччя; - вивчити методичні положень нормативної грошової оцінки земельних ділянок сільськогосподарського та несільськогосподарського призначення, земель населених пунктів; - вивчення законів землеробства, агроекології та економіки, що впливають на результати вартісної оцінки ґрунтів і земель.
Література для вивчення дисципліни	Методичне забезпечення 1. Паньків З., Ямелинець Т. Нормативна грошова оцінка земель в Україні: навчальний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 344 с. 2. Паньків З. П., Кіт М. Г. Економічна оцінка земель: навчально-методичні вказівки до виконання практичних робіт. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2005. 38 с. Базова література: 3. Паньків З.П. Земельні ресурси: Навчальний посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. 272 с. 4. Паньків З.П. Еволюція землекористування в Україні: монографія. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2012. 188 с. 5. Паньків З., Наконечний Ю. Земельні ресурси. Практикум: навчальний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 196 с. 6. Паньків З. П. Кадастр природних ресурсів: Навчально-методичні вказівки до виконання практичних робіт. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009. 73 с. 7. Оцінка земель : підручник / за ред.. М. Г. Ступеня. Київ: АгроВіт, 2014. 373с. 8. Чорний С. Г. Оцінка якості ґрунтів : навчальний посібник. Миколаїв: МНАУ, 2018. 227 с. 9. Возняк Р. П., Ступень М. Г., Гуцуляк Г. Д. Земельно-правовий процес : підручник. Львів: Новий світ – 2000, 2008. 327 с. 10. Панас Р. М., Маланчук М. С. Кадастр природних ресурсів : навчальний посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2014. 436 с. 11. Нормативна та експертна грошова оцінка землі : нормативно-правові акти, коментар і роз'яснення /За ред. М. С. Головатюка. К. : Видавець Паливода А. В., 2007. 32 с. 12. Мартин А.Г., Осипчук С.О., Чумаченко О.М. Природно сільськогосподарське районування України: монографія. К.: ЦП «Компрінт», 2015. 328 с. Допоміжна література: 13. Теоретичні основи державного земельного кадастру: навчальний посібник /За ред. М.Г. Ступеня. Львів: Апріорі, 2003. 341 с. 14. Деякі Інституціональні аспекти земельних відносин в Україні: Стан та напрямки вдосконалення. /За ред. С.І. Дорогенцова. Київ, 2002.134 с. 15. Земельний кодекс України: Коментар. Харків: ТОВ «Одісей», 2002. 600 с. 16. Землі сільськогосподарського призначення: права громадян України. Науково-навчальний посібник. // За ред. Н.І. Титової. Львів: ПАІС, 2005. 368 с. 17. Данилишин Б. М., Дорогунцов С. І., Міщенко В. С. Природно-ресурсний потенціал сталого розвитку України. К. : ЗАТ «НІЧЛАВА», 1999. 716 с. 18. Про експертну грошову оцінку земельних ділянок: постанова Кабінету Міністрів України № 1531 від 11.10.2002 р., станом на 16. 11. 2011 р. [Електронний

	ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1531-2002-n. 19. Про затвердження Методики нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення: постанова Кабінету Міністрів України № 831 від 16.11.2016. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/831-2016-n. 20. Про оцінку земель: закон України № 1378-IV від 11.12.2003; станом на 28.06.2015. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1378-15. Інформаційні ресурси 21. http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1531-2002-n. 22. http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/831-2016-n. 23. http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1378-15.
Тривалість курсу	Один семестр
Обсяг курсу	Загальний обсяг 120 годин, з них 64 годин аудиторних занять (32 год. лекцій, 32 год. практичних занять) та 56 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студент буде : знати: - історичні особливості земельно-оціночних робіт в Україні та світі; - законодавство України, що регламентує проведення земельно-оціночних робіт; - процесуальний порядок приватизації земельних ділянок громадянами та порядок зміни їх цільового призначення; - структуру та оціночні показники агрорибничих груп ґрунтів України; - методичні положення нормативної грошової оцінки сільськогосподарських земель; - методичні положення нормативної грошової оцінки земель несільськогосподарського призначення; - методичні положення та особливості нормативної грошової оцінки земельних ділянок різного цільового призначення в населених пунктах. вміти: - проводити розрахунок нормативної грошової оцінки земельної ділянки сільськогосподарського призначення; - аналізувати законодавство України у галузі оцінки земель; - впроваджувати процесуальний порядок приватизації земельних ділянок, спадкування землі, зміни цільового призначення земельних ділянок; - проводити розрахунок вартості земельних ділянок різного функціонального призначення в населеному пункті; - проводити нормативну грошову оцінку земельних ділянок несільськогосподарського призначення різного цільового призначення. Вивчення курсу сприяє розвитку таких <i>soft skills</i>: доносити свою думку; управляти часом, розділяти обов'язки, співпрацювати у групі під час виконання практичних робіт; позитивно налаштовуватися на результати роботи і контролювати процесом системно. У результаті вивчення цього курсу здобувачі набувають таких компетентностей: Загальні компетентності: K04. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Фахові компетентності: K13. Знання та розуміння теоретичних основ наук про Землю як комплексну природну систему.

	K16. Здатність застосовувати кількісні методи при дослідженні геосфер. K20. Здатність самостійно досліджувати природні матеріали (у відповідності до спеціалізації) в польових і лабораторних умовах, описувати, аналізувати, документувати і звітувати про результати. K23. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних в галузі управління земельними ресурсами на загальнодержавному, регіональному і місцевому рівнях; проводити нормативну грошову оцінку і експертну грошову оцінку ґрунтів; бонітування ґрунтів. <i>Програмні результати навчання:</i> ПР01. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області наук про Землю. ПР07. Застосовувати моделі, методи і дані фізики, хімії, біології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивчені природних процесів формування і розвитку геосфер. ПР09. Вміти виконувати дослідження геосфер за допомогою кількісних методів аналізу. ПР12. Знати і застосовувати теорії, парадигми, концепції та принципи в науках про Землю відповідно до спеціалізації. ПР14. Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій в галузі наук про Землю. ПР17. Уміти проводити бонітетну, нормативну грошову і експертну грошову оцінку земель.
Ключові слова	Земельні ресурси, землі населених пунктів, земельна рента, методики оцінки, ГІС- методи в оцінці земель.
Формат курсу	Очний
Підсумковий контроль, форма	Іспит.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з бонітування ґрунтів, ґрунтознавства, ґрунтів України, геоінформатики, земельних ресурсів та інших дисциплін.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<i>Лекції</i> з презентаціями (інформативний метод, пояснюально-ілюстративний метод, опора на життєвий досвід). <i>Практичні роботи</i> – виконання індивідуальних завдань. Дискусія під час обговорення проблемних питань. Методи аналізу і синтезу. Методи стимулювання інтересу до навчання. <i>Самостійна робота</i> – поглиблена вивчення тем курсу, виконання практичних робіт, підготовка до модульного письмового опитування, іспиту.
Необхідне обладнання	Ноутбук, мультимедійний проектор, шкали балів бонітету ґрунтів природно-сільськогосподарських районів.
Критерії оцінювання (окрім для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-балльною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням: практичні – 32 бали; модуль – 18 балів; екзамен – 50 балів. • Практичні роботи: максимальна кількість 32 бали (16 практичних занять – максимально 2 бали за заняття: 2 бали – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, відповідає на будь-яке теоретичне питання, практична робота виконана правильно; 1 бал - студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, відповідає частково на теоретичні питання, практична робота виконана правильно; 0 балів – робота не виконана. • Модуль – всього 1: максимальна кількість балів 18 (в модулі 18 тестових питань по 1 балу за питання: 1 бал – правильна відповідь; 0 балів – відповідь не правильна. • Іспит: максимальна кількість балів 50. Іспитовий білет містить п'ять розширеніх питання (студенти готовуються 50 хв, а

	потім усно відповідають), кожне з яких оцінюється максимум у 10 балів. Підсумкова максимальна кількість балів 100. <i>Студент може:</i> <i>не складати іспит та отримати 50 балів за наявності сертифікату про проходження курсів з нормативної грошової оцінки земель (земельних ділянок) (<u>неформальне професійне навчання</u>),</i> <i>або брав участь в проектах і має практичні рекомендації в галузі НПЗ,</i> <i>або отримати 25 балів за написання наукової статті.</i> <i>Жодні форми порушення академічної добросовісності не толеруються.</i>
Питання модуля	1. Значення земельних ресурсів у житті людського суспільства. 2. Земельна ділянка – як матеріальний об'єкт та об'єкт права. 3. Охарактеризуйте принципи оцінки земель. 4. Для вирішення яких завдань використовуються результати оцінки земель? 5. Дайте визначення земельної ренти. 6. Назвіть основні законодавчі акти, які регламентують проведення земельно-оціночних робіт. 7. Назвіть суб'єкти оціночної діяльності у сфері оцінки земель. 8. Назвіть підстави для проведення бонітування ґрунтів, економічної оцінки земель, нормативної грошової оцінки земельних ділянок. 9. Дайте визначення поняття «оцінка землі». 10. Яке завдання та значення волочної реформи? 11. Охарактеризуйте значення Йосифіканської та Францисканської метрик. 12. Як проводилася оцінка землі за «фасіями»? 13. Охарактеризуйте основні положення земельного кадастру «дефінітум». 14. Назвіть основні переваги пунктового методу оцінки земель. 15. Які особливості бонітування ґрунтів за методом Р. Різположенського? 16. Які особливості вегетаційного методу бонітування ґрунтів? 17. Назвіть основні положення «нижегородського» методу бонітування ґрунтів. 18. Охарактеризуйте сутність земельно-оціночних робіт В. Докучаєва. 19. Яке значення статистично-економічного методу оцінка земель? 20. Охарактеризуйте метод оцінки земель у США та Канаді. 21. Скільки природно-сільськогосподарських районів виділено у межах
Питання до екзамену	1. Назвіть основні Закони України, що регламентують оцінку земель. 2. Яке значення районування території в процесі земельно-оціночних робіт? 3. Яке нормативно-правове забезпечення районування території? 4. За якими критеріями виділяються природно-сільськогосподарські зони? 5. За якими критеріями виділяються природно-сільськогосподарські провінції? 6. За якими критеріями виділяються природно-сільськогосподарські округи? 7. Назвіть основні принципи виділення природно-сільськогосподарських районів. 8. Які показники використовуються для еколого-господарської характеристики таксономічних одиниць? 9. Скільки природно-сільськогосподарських зон виділено у межах території України? 10. Скільки природно-сільськогосподарських провінцій виділено у межах території України? 11. Скільки природно-сільськогосподарських округів виділено у межах території України? 12. Скільки природно-сільськогосподарських районів виділено у межах території України? 13. Скільки природно-сільськогосподарських районів виділено у межах Львівської області? 14. Що таке «агровиробнича група ґрунтів» і скільки їх виділено в Україні?

	15. Які картографічні матеріали використовуються при бонітування ґрунтів? 16. Для яких цілей використовуються результати нормативної грошової оцінки земельних ділянок? 17. У якому році затверджено методику нормативної грошової оцінки земельних ділянок сільськогосподарського призначення? 18. Які показники необхідні для розрахунку нормативної вартості агровиробничої групи ґрунтів? 19. Як розрахувати нормативну вартість земельної ділянки сільськогосподарського призначення? 20. Для яких цілей використовуються результати нормативної грошової оцінки земель населених пунктів? 21. У якому році затверджено методику нормативної грошової оцінки земель населених пунктів? 22. Як розраховуються витрати на облаштування та освоєння території населеного пункту? 23. За якими показниками проводиться економіко-планувальне зонування території населеного пункту? 24. Як розрахувати середню (базову) вартість 1 метра квадратного населеного пункту? 25. Як розраховується вартість земель різного функціонального призначення? 26. Які категорії земель входять до складу земель не сільськогосподарського призначення? 27. Які показники використовуються для визначення нормативної вартості земель не с/г призначення? 28. Яке значення терміну капіталізації для різних категорій земель? 29. Як розраховуються коефіцієнти локальних факторів міця розташування кадастрового кварталу? 30. Як розраховується коефіцієнт, що враховує вид використання земельної ділянки? 31. Як розраховується норматив рентного доходу? 32. Хто має право на проведення нормативної грошової оцінки земель населених пунктів? 33. У яких випадках проводять експертну грошову оцінку земельних ділянок? 34. Назвіть фактори, що впливають на ринок нерухомості. 35. Назвіть фактори державного регулювання, що впливають на ринок нерухомості. 36. Назвіть соціальні фактори, що впливають на ринок нерухомості. 37. Охарактеризуйте інформаційні джерела для проведення експертної грошової оцінки земельних ділянок. 38. Охарактеризуйте методичний підхід експертної оцінки, що базується на врахуванні витрат на земельні поліпшення. 39. Охарактеризуйте методичний підхід експертної оцінки, що базується на капіталізації рентного доходу. 40. Охарактеризуйте методичний підхід експертної оцінки, що базується на порівнянні цін продажу подібних земельних ділянок. 41. Назвіть етапи проведення експертної оцінки земельних ділянок. 42. Охарактеризуйте складові частини договору на проведення експертної оцінки земельної ділянки. 43. Назвіть структуру акту про виконані роботи з експертної оцінки земельної ділянки. 44. Як впливають умови продажу на вартість земельної ділянки?
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано після завершення курсу.

Схема курсу

Тиж- день	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література (нумерація джерел)	К-ть год.
1	Тема 1. Характеристика земельних ресурсів України: структура, закономірності поширення та класифікаційні одиниці. Структура земельних ресурсів і стан їх використання. Сучасний стан використання земельних ресурсів і їхнє значення у сучасних умовах.	Лекція	1, 10, 13, 14, 17	2
	Діагностичні ознаки земельних угідь і видів економічної діяльності. Облік земель.	C/p		3
	Розподіл земельних ресурсів адміністративних утворень за категоріями власників землі та землекористувачів.	Пр/р 1	10, 13, 14	2
2	Тема 2. Характеристика ґрунтових ресурсів України: закономірності поширення та класифікаційні одиниці. Структура ґрунтових ресурсів і стан їх використання. Сучасний стан вивчення ґрунтових ресурсів і їхнє значення у сучасних умовах.	Лекція	10, 13, 14, 17	2
	Класифікаційні одиниці ґрунтів України. Властивості ґрунтів, які використовуються для визначення їхньої продуктивності.	C/p		3
	Закономірності поширення ґрунтів у межах природних зон. Зональні, азональні, інтраzonальні ґрунти. Агроприродні групи ґрунтів.	Пр/р 2	10, 13, 14	2
3	Тема 3. Правові основи використання земель в Україні. Право власності та право користування земельними ділянками. Порядок набуття права власності на земельні ділянки різного цільового призначення.	Лекція	9, 11, 15	2
	Законодавство України у галузі регулювання земельних відносин. Повноваження органів державної влади у використання земель.	C/p		3
	Законодавство України у галузі оцінки земель. Проаналізувати положення Закону України «Про оцінку земель», «Про землеустрої».	Пр/р 3	1, 8, 13	2
4	Тема 4. Теоретико-методологічні основи оцінки земель в Україні. Законодавче регулювання земельно-оціночних робіт. Місце оцінки земель у складі земельного кадастру. Принципи проведення земельно-оціночных робіт в Україні.	Лекція	1, 7, 11, 12, 14, 22	2
	Продуктивність ґрунтів: види ґрунтової родючості та заходи її оптимізації. Значення земельних ресурсів у формуванні продовольчій безпеці держави.	C/p		3
	Процесуальний порядок використання земель в межах України. Встановити особливості процесуального порядку створення фермерських господарств.	Пр/р 4	9, 11, 15	2
5	Тема 5. Методологія проведення земельно-оціночных робіт. Складові частини оцінки земель, об'єкти оцінки та суб'єкти оціночної діяльності. Завдання проведення земельно-оціночных робіт.	Лекція	1, 2, 7, 10, 15	2
	Оцінка земель в зарубіжних країнах Європи, Америка та Азії: позитивні та негативні аспекти.	C/p		3
	Процесуальний порядок використання земель в межах України. Встановити особливості процесуального порядку надання та приватизації ділянок для індивідуального житлового будівництва.	Пр/р 5	8, 9, 11, 15	2
6	Тема 6. Історичний розвиток земельно-оціночных робіт у світі та	Лекція	1, 3, 4, 10	2

	Україні. Сучасний стан оцінки земель в Україні та основні проблеми проведення земельно-оціночних робіт у сучасних умовах.			
	Державні структури у галузі проведення земельно-оціночних робіт: основні завдання та порядок проведення.	C/p		3
	Встановити особливості процесуального порядку вирішення земельних спорів, купівлі-продажу земель та зміни цільового призначення земельних ділянок.	Пр/р 6	9, 10, 13	2
7	Тема 7. Районування території при проведенні земельно-оціночних робіт. Природно-сільськогосподарське районування України. Законодавче забезпечення та методичні підходи до районування.	Лекція	1, 7, 12	2
	Фізико-географічне, ґрунтово-географічне районування території України та їхній вплив на проведення земельно-оціночних робіт.	C/p		3
	Природно-сільськогосподарське районування України. Виділити межі природно-сільськогосподарських зон, провінцій, округів і встановити критерії їхнього виділення.	Пр/р 7	1, 7, 12	2
8	Тема 8. Методичні положення внутрішньо-обласної оцінки земельних ділянок. Визначення урожайності основних культур, технологічних умов у межах окремих земельних ділянок.	Лекція	1, 3, 5, 6, 10, 19	2
	Агрогрунтovе районування території України, агровиробничі групи ґрунтів.	C/p		3
	Виділити межі ПСР Львівської області, проаналізувати чинники виділення та структуру агровиробничих груп ґрунтів.	Пр/р 8	1, 4, 12	2
	Написання модуля			
9	Тема 9. Нормативна грошова оцінка земель сільськогосподарського призначення: завдання та методичні, правові аспекти. Нормативна грошова оцінка агровиробничих груп ґрунтів земель сільськогосподарського призначення.	Лекція	1, 7, 19-23	2
	Значення ґрунтів і їхніх властивостей у процесі нормативної грошової оцінки сільськогосподарських земель.	C/p		3
	Провести розрахунок нормативної грошової вартості агровиробничих груп ґрунтів різних земельних угідь із врахуванням бонітетної оцінки.	Пр/р 9	1, 7, 12	2
10	Тема 10. Нормативна грошова оцінка земельної ділянки сільськогосподарського призначення: значення та порядок проведення.	Лекція	1, 7, 19-23	2
	Значення нормативної грошової оцінки у формуванні ринку земель в Україні.	C/p		3
	Провести розрахунок нормативної грошової вартості земельної ділянки із врахуванням структури земельних угідь та бонітетної оцінки ґрунтів.	Пр/р 10	1, 7, 12	2
11	Тема 11. Нормативна грошова оцінка земель населених пунктів: методичні та правові аспекти. Географія та структура земель населених пунктів.	Лекція	1, 17, 21-23	2
	Структура земель населених пунктів і правове регулювання їх використання. Повноваження органів влади у використання земель населених пунктів.	C/p		3
	Розрахувати базову вартість земель окремого населеного пункту.	Пр/р 11	1, 8, 13	2
12	Тема 12. Нормативна грошова оцінка земель економіко-планувальних зон населених пунктів та розрахунок значень локальних коефіцієнтів.	Лекція	1, 7, 14, 20-23	2
	Структура земель населених пунктів і правове регулювання їх	C/p		4

	використання. Локальні коефіцієнти та їх значення у грошовій оцінці земель населених пунктів.			
	Розрахувати комплексний індекс цінності території оціночного району та вартість m^2 економіко-планувальної зони..	Пр/р 12	1, 7, 21	2
13	Тема 13. Нормативна грошова оцінка земель різного цільового призначення населених пунктів. Грошова оцінка одного метра квадратного земельної ділянки різного цільового призначення.	Лекція	1, 7, 14, 20-23	2
	Соціальні, економічні, екологічні та демографічні проблеми населених пунктів України.	C/p		4
	Розрахувати значення нормативної грошової оцінки земель різного цільового призначення.	Пр/р 13	1, 7, 21	2
14	Тема 14. Нормативна грошова оцінка земельних ділянок не с/г призначення: методичні та правові аспекти. Розрахунок вартості земельних ділянок різного цільового призначення.	Лекція	1, 2, 11, 18	2
	Структура земель не с/г призначення, повноваження органів влади у використання цієї категорії земель. Правове регулювання використання земель не с/г призначення.	C/p		4
	Нормативна грошова оцінка земельних ділянок не с/г призначення. Розрахувати вартість земельних ділянок наданих для промисловості, транспорту, оборони та природоохоронного, рекреаційного призначення.	Пр/р 14	1, 7, 18	2
15	Тема 15. Підготовка та передпідготовка фахівців у галузі оцінки земель. Вимоги до навчальних закладів та фахівців. Ліцензування оціночної діяльності в Україні.	Лекція	1, 7, 10, 13	2
	Законодавство України у галузі підготовки кадрів для земельно-оціночних робіт.	C/p		3
	Кваліфікаційні вимоги до підготовки фахівців у галузі оцінки земель. Проаналізувати алгоритм та вимоги до професійної підготовки оцінювачів.	Пр/р 15	1, 13, 14, 22	2
16	Тема 16. ГІС-методи в оцінці земель. Використання програмного забезпечення при встановленні вартості земельних ділянок. Вимоги до формування векторних оціночних карт.	Лекція	1, 7, 10, 13	2
	Методи дистанційного зондування Землі та їхнє використання при проведенні земельно-оціночних робіт.	C/p		3
	Ознайомитися з програмним забезпеченням для визначення нормативної грошової оцінки населених пунктів.	Пр/р 16	1, 13, 14, 22	2